

Lag

om ändring av veterinärvårdslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i veterinärvårdslagen (285/2023) 1 §, 2 § 1 punkten, 8—10 §, 15 § 4 mom., 17 § 3 mom., 18 § 1 och 4 mom., 33 §, 37 § 1 mom. samt 38 § 3 mom. som följer:

1 §

Lagens syfte och tillämpningsområde

Syftet med denna lag är att främja och upprätthålla djurs hälsa och välfärd samt folkhälsan, särskilt genom att säkerställa kvaliteten på veterinärtjänster och genom att med det allmännas åtgärder trygga jämlika och fungerande veterinärtjänster till ett skäligt pris i hela landet.

Denna lag innehåller bestämmelser om ordnande och styrning av veterinärtjänster samt om tillsynen över tjänsterna.

Denna lag innehåller också bestämmelser om den tillsyn över livsmedelssäkerhet, djurs hälsa och djurs välfärd som utövas i kommunerna samt det arbete med att bekämpa djursjukdomar som bedrivs i kommunerna. Bestämmelser om detta finns även i

- 1) livsmedelslagen (297/2021),
- 2) lagen om djursjukdomar (76/2021),
- 3) lagen om animaliska biprodukter (517/2015),
- 4) lagen om djurvälfärd (693/2023),
- 5) lagen om transport av djur (1429/2006),
- 6) lagen om medicinsk behandling av djur (387/2014),
- 7) lagen om identifiering och registrering av djur (1069/2021).

2 §

Definitioner

I denna lag avses med

- 1) *husdjur* tamdjur som människan håller och sköter i nyttsyfte, som sällskap eller som hobby, renar, hägnade däggdjur och fåglar, odlade bin samt vattenbruksdjur, dock inte sådana djur som omfattas av lagen om skydd av djur som används för vetenskapliga ändamål eller undervisningsändamål (497/2013) eller djur som hålls i sådana djurparker som avses i 5 § 1 mom. 15 punkten i lagen om djurvälfärd,

8 §

Veterinärtjänster som är nödvändiga med tanke på det allmänna intresset

Veterinärtjänster som är nödvändiga för djurs hälsa och välfärd samt folkhälsan och som till behövliga delar ska tryggas genom det offentliga organiseringsansvaret är

- 1) allmän undersökning och bedömning av hälsotillståndet i syfte att fastställa djurs hälsa,
- 2) identitetsmärkning av katter och hundar,

RP 22/2024 rd

JsUB 4/2024 rd

RSv 42/2024 rd

3) djurhälsobesök enligt artikel 25 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/429 om överförbara djursjukdomar och om ändring och upphävande av vissa akter med avseende på djurhälsa ("djurhälsolag") samt hälsovårdsbesök vid djurhållningsplatser där djur hålls för livsmedelsproduktion och hälsovårdsplanerna för dessa djurhållningsplatser,

4) vaccinering,

5) åtgärder för att fördriva och förebygga parasiter,

6) nödvändiga grundläggande åtgärder som gäller mun- och tandvård eller, om det är ändamålsenligt med beaktande av åtgärdens omfattning eller svårighetsgrad, remiss till fortsatt vård,

7) avhorning och borttagande av hornanlag hos nötkreatur och getter,

8) kontroller och undersökningar i anknytning till reproduktion samt behandling av reproduktionsproblem när det gäller nötkreatur, svin, får, getter och renar som hålls för livsmedelsproduktion,

9) kastrering av nötkreatur, svin, får, getter, renar, hundar och katter samt sterilisering av katter,

10) klinisk undersökning av ett sjukt djur och bedömning av vårdbehovet, tagning av sedvanliga prov och snabbtestning av dem eller sändande av dem för laboratorieundersökningar i syfte att utreda orsaken till djurets sjukdom samt vid behov remittering av djuret till fortsatta undersökningar,

11) sådan vård av ett sjukt djur som hålls för livsmedels- eller pälsproduktion som det är möjligt att ge på djurhållningsplatsen och i vilken det också ingår operation av löpmagen på nötkreatur,

12) grundläggande vård av första hjälpen-karaktär som behövs för något annat än ett i 11 punkten avsett djur, i vilken det ingår konservativ behandling av störningar i matsmältningskanalen och urinvägarna, behandling av inflammations- och smärttillstånd, behandling av chocktillstånd, behandling av metaboliska störningar, suturering av sår, annan motsvarande vård som högst omfattar ringa kirurgiska åtgärder, immobilisering av frakturer hos de vanligaste små husdjuren samt sådan fortsatt behandling eller läkemedelsbehandling som är nödvändig i anslutning till vården och vid behov remittering av djuret till fortsatt behandling,

13) förlösningshjälp i vilken ingår kejsarsnitt på nötkreatur, får, getter och katter,

14) avlivning av djur.

9 §

Organiseringsansvar för veterinärtjänster

Omfattningen av varje organisatörs organiseringsansvar bestäms på basis av regionala behov med beaktande av vad som föreskrivs i denna paragraf.

Organisatören ska ordna de tjänster som avses i 8 § åtminstone för djur som hålls för livsmedels- eller pälsproduktion. Dessutom ska det ordnas sådan omedelbar bedömning och vård som krävs när ett djur plötsligt och allvarligt insjuknar eller skadas eller om en sjukdom förvärras, och som inte kan skjutas upp utan att sjukdomen förvärras eller djuret utsätts för avsevärt lindande, samt avlivning av ett djur på djurskyddsgrunder (*akut veterinärhjälp*).

Andra tjänster enligt 8 § omfattas av organiseringsansvaret till den del organiseringen behövs för att säkerställa en tillräcklig regional tillgång av tjänsterna till ett skäligt pris samt en ändamålsenlig skötsel av de uppgifter som nämns i 2 mom. och andra uppgifter som föreskrivs för organisatören i denna lag.

Vid dimensioneringen av veterinärtjänster som omfattas av organiseringsansvaret ska de tjänster som privata veterinärtjänsteproducenter tillhandahåller inom organisatörens område beaktas.

10 §

Tillgång till veterinärtjänster

De tjänster som omfattas av organiseringsansvaret ska finnas tillgängliga för de husdjur vars ägare eller innehavare har sin bostads- eller hemort inom organisatörens område. Veterinärtjänster som tillhandahålls på djurhållningsplatsen ska finnas tillgängliga för husdjur som hålls inom organisatörens område.

Organisatören ska se till att sådana veterinärtjänster som omfattas av organiseringsansvaret är tillgängliga vardagar åtminstone under tjänstetid.

Akut veterinärhjälp ska ordnas för de djur som behöver den även utanför tjänstetid. Med avvikelse från bestämmelserna i 1 mom. ska akut veterinärhjälp ges alla husdjur som finns inom en organisatörs område, om det inte med hänsyn till omständigheterna kan anses vara skäligt att ett djur förs till området för den organisatör som har organiseringsansvaret, för att få veterinärhjälp där.

De veterinärtjänster som omfattas av organiseringsansvaret ska med tanke på dem som använder tjänsterna vara tillgängliga inom skälig tid och på skäligt avstånd med beaktande av de geografiska förhållandena.

Veterinärtjänsterna ska ordnas så att veterinären vid behov besöker djurhållningsplatsen, när tjänster produceras för husdjur som hålls för livsmedels- eller pälsproduktion, hästdjur och sådana andra stora husdjur som inte utan avsevärd ansträngning kan transporteras till veterinärens mottagning.

15 §

Avgifter som organisatören tar ut för veterinärtjänster som omfattas av organiseringsansvaret

Genom förordning av statsrådet får det utfärdas närmare bestämmelser om det krav på avgifternas skälighet som föreskrivs i 1 och 2 mom. genom att det fastställs maximibelopp för avgifter som tas ut för de veterinärtjänster som omfattas av det offentliga organiseringsansvaret och som anses vara viktigast för trygghet av djurs hälsa och välfärd och av folkhälsan. Genom förordning av statsrådet får det dessutom utfärdas bestämmelser om justering av avgifter i enlighet med förändringar i indexet.

17 §

Ordnanande av andra veterinärtjänster än sådana som omfattas av organiseringsansvaret

På de veterinärtjänster som produceras av organisatören och som kompletterar de i 9 § avsedda tjänsterna tillämpas inte vad som någon annanstans i lag föreskrivs om skyldighet att i ett konkurrensläge överföra sådan verksamhet som bedrivs på marknaden till ett aktiebolag, ett andelslag, en förening eller en stiftelse. Tillämpningen av undantaget förutsätter dock att den verksamhet som bedrivs utan bolagisering i fråga om innehåll och dimensionering är proportionerlig med beaktande av organisatörens uppgifter enligt denna lag samt de tjänster som privata veterinärtjänstproducenter tillhandahåller inom organisatörens område.

18 §

Offentliga veterinärtjänster som produceras av Universitetets djursjukhus

Helsingfors universitet (*universitetet*), som driver Universitetets djursjukhus, producerar i enlighet med 9 § veterinärtjänster som omfattas av organisatörernas organiseringsansvar såsom offentliga veterinärtjänster i den omfattning som krävs för ett ändamålsenligt ordnande av veterinärutbildning och veterinärmedicinsk forskning. Tjänsterna produceras inom det verksamhetsområde där djursjukhuset tillhandahåller offentliga tjänster och vilket kan omfatta områden som hör till landskapen Nyland och Päijänne-Tavastland. Med avvikelse från vad som föreskrivs i 10 § och 13 § 2 mom. är det universitetet som svarar för tillgången till och kvaliteten på de tjänster det producerar.

I fråga om universitetets skyldigheter när det producerar sådana veterinärtjänster som ersätts av organisatören tillämpas vad som i 8, 10, 11 och 13 § föreskrivs om organisatörens skyldigheter.

33 §

Insyns- och rapporteringsskyldighet i fråga om veterinärtjänster som stöds med offentliga medel

På en producent av sådana veterinärtjänster som omfattas av organiseringsansvaret och som stöds med offentliga medel tillämpas vad som i lagen om skyldighet att medge insyn i och lämna uppgifter om vissa företags ekonomiska verksamhet (19/2003) föreskrivs om vissa företags skyldighet att ha separat redovisning eller att upprätta en särredovisningskalkyl för tjänster av allmänt ekonomiskt intresse, skyldighet att medge insyn i den separata redovisningen, bevarande och insamlande av uppgifter och om ministeriers och andra myndigheters rätt att få och att lämna ut uppgifter.

Organisatören ska samla in och utöver sina egna inkomster ange uppgifter om arvoden som kommunalveterinärerna har tagit ut för veterinärtjänster som omfattas av organiseringsansvaret, minskade med utgifterna för förvärvandet av arvoden. De bestämmelser om rätt att få och att lämna ut uppgifter som finns i den lag som nämns i 1 mom. tillämpas också på de nämnda uppgifterna.

Stöd för veterinärtjänster som omfattas av organiseringsansvaret ska rapporteras i enlighet med Europeiska unionens regler om statligt stöd. Organisatörerna ska lämna uppgifter om stödet till jord- och skogsbruksministeriet.

37 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2026.

38 §

Övergångsbestämmelser

En organisatör som vid ikraftträdandet av denna lag inte tar ut avgifter av ägarna eller innehavarna till de djur som vårdas vid mottagningen ska börja ta ut avgifter enligt 15 § 1 mom. inom ett år från ikraftträdandet av denna lag.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2024.

Helsingfors den 13 juni 2024

Republikens President

Alexander Stubb

Jord- och skogsbruksminister Sari Essayah